

ה"ת 41517/04/21 - ד"ר ס' א', ע' ח' נגד רשות הטבע והגנים ירושלים

בית משפט השלום בחדרה

ה"ת 41517-04-21 א' ואח' נ' רשות הטבע והגנים ירושלים

מספר בקשה: 4

בפני
מבקשים

1. ד"ר ס' א'

2. ע' ח'

ע"י עו"ד קובי בר לב ואח'

נגד

משיבה

רשות הטבע והגנים ירושלים
עו"ד צביקה כוחן

החלטה

1. בחיפוש (על פי צו) שנערך בביתם של המבקשים ביום 23/3/2021 נתפסו 41 דגי טריגון, ונלקחו על ידי פקחי המשיבה למקום בו הם נמצאים כעת - עסק של סוחר דגים.

מאוחר יותר נלקחו יתר הדגים שהיו ברשות המבקשים וגם הם הועברו לאותו מקום.

2. לאחר התפיסה הראשונה - המבקש עתר להחזרת הדגים התפוסים, והיא נומקה בכך שהמבקש אובחן כבעל הפרעה סכיזופרנית בעקבות אירוע טראומתי בשירותו הצבאי ומטופל שנים רבות בתרופות פסיכיאטריות, והדגים הם חלק מתהליך הריפוי שלו. העדרם מסב לו מצוקה נפשית קשה.

3. בבקשתו נטען שטובת הדגים עצמה מחייבת את החזרתם, כי למשיבה אין אפשרות לספק להם תנאי מחייה ראויים, ויש להחזירם.

4. קבעתי דיון במעמד הצדדים.

לקראת הדיון הגיש ב"כ המבקש העתק מתקנות הדייג 1937, וטען שתקנה 12 (א) לתקנות מתירה למעשה את החזרתם, והפנה לתוספת השלישית לתקנות - שם מופיעים 3 סוגי טריגוני הנהרות שנתפסו ממנו.

הוא גם צירף תמונות מאתרים בינלאומיים, ובמיוחד של המכון הברזילאי לאיכות הסביבה (המדובר בזן שסביבת הגידול הטבעית שלו היא בברזיל).

5. בדיון הוא הוסיף וטען שלמעשה התפיסה נעשתה שלא כדין, על סמך צו שהוצא מתוך הנחה שהחזקת הטריגונים אינה חוקית, בעוד שהתוספת השלישית לתקנות הדיג מתירה את החזקתם.

6. סופו של יום קבעתי שנכון הוא שתקנה 12 (א) לתקנות הדיג הנ"ל, שכותרתה "הגבלות על החזקת בעלי חיים" קובעת שלא יחזיק אדם דגים שאינם מהמינים המפורטים בטור א' לתוספת השלישית, שהתוספת השלישית מונה את שלושת סוגי טריגוני הנהרות הללו כדגים שאינם אסורים בהחזקה, אך אין פירוש הדבר שתקנות הדיג מתירות את החזקת הדגים, כי תקנה 12 (א) אינה עוסקת בדגים המותרים להחזקה, אלא בדגים האסורים בהחזקה.

כמובן שבמדינה דמוקרטית, כל מה שאסור על פי דין, הוא מותר, אבל קיים דין אחר האוסר על החזקתם של הטריגונים הללו.

7. הכרזת גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (ערכי טבע מוגנים) תשס"ה - 2005 קובעת בסעיף 2 כי ערכי הטבע המפורטים בתוספת השנייה מוכרזים כערכי טבע מוכרים בכל הארץ (וממילא אסורים בהחזקה על פי חוק גנים לאומיים).

בין השאר, בחלק ב' לתוספת השניה בפרק של חולייתנים, במחלקת דגי הסחוס, מפורטת סדרת הבטאים שעמם נמנים גם דגי הטריגון.

מכאן שהחזקת דגי טריגון אסורה במפורש.

8. נכון שלמראית עין ישנה סתירה בין תקנות הדיג להכרזת הגנים הלאומיים, אלא שכאמור הסתירה היא רק לכאורה, כי תקנה 12 לתקנות הדיג לא מתירה במפורש החזקה של דגים שאינם אסורים, ואם הם אסורים לפי דין אחר, ממילא אסורה החזקתם ותקנה 12 לא תוכל לסייע בעניין.

9. קבעתי שעלי להכריע בין שני אינטרסים נוגדים בשתי הוראות דין שונות.

מצד אחד האיסור על החזקת דגים ממשפחת הביטאים, ובכלל זה דגי טריגון, שמצוי באכרזה ושנועד להגן על מין זה (גם אם במדינות אחרות מותרת החזקה פרטית דווקא כדי למנוע דייג בלתי חוקי בטבע) ומנגד הוראות צער בעלי חיים שבאות למנוע מבעלי חיים באשר הם צער או כאב מיותרים.

אמרתי שלו הייתי משתכנע שהדגים מוחזקים בצורה לא נאותה, לא הייתי מהסס להורות על החזרתם למבקש מהטעם של צער בעלי חיים, אלא שלא שוכנעתי כאמור שיש יתרון להחזקתם בידי המבקש על פני אותו מקום בו הם מוחזקים היום, שתנאיו, לפי מה שהוצג בפני, הם מיטביים.

10. בשורה התחתונה קבעתי שהדגים אסורים בהחזקה ואין סיבה שתצדיק את החזרתם למבקש, שאני מבין שהוא מתגעגע אליהם כמו כל אדם שחיית המחמד שלו נלקחה ממנו, אך עדיין הוא יכול לגדל דגים אחרים מסוגים אחרים - דבר שאולי יוכל להקל על מצוקותיו, ובכל אופן אין במצוקתו האישית של המבקש כדי להכריע בגורלם של הדגים שאסורים בהחזקה.

11. לאחר התפיסה השנייה הוגשה בקשה נוספת בה נטען שהדגים מוחזקים אצל סוחר דגים המקורב לרשות (אשתו עובדת שם) - שמחזיק בהם בתנאים לא ראויים וצורפו תצלומים שצולמו בבית העסק שלו - שלפי הנטען גם פועל ללא רשיון.

12. נטענה גם טענה משפטית שהועלתה לראשונה לפי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה - חל על בעלי חיים שנמצאים בטבע בישראל או שנלקחו מהטבע, ולא כאלה שהובלו לארץ בכלובים - עליהם חל חוק להגנת חיות הבר - זאת בעקבות ע"פ (חיפה) עובדיה רני נ. הרשות לשמירת הטבע והגנים.

13. על הטענה הראשונה השיבו נציגי הרשות בסרת תמונות המראות שמה שנטען כליקויים בהחזקת הדגים - תוקן - והיום הם באמת מוחזקים בתנאים אופטימליים - במיכלים פתוחים עם רשתות מעל וניתן לראות שהמים צלולים.

14. על טענת חוסר הסמכות השיבה הרשות כי פסק דינו של בית המשפט המחוזי מלפני 19 שנים אינו מחייב ופרשנות תכליתית מביאה לתוצאה שונה .

סעיף 33 (ד) לחוק הגנים הלאומיים מדבר במפורש על גם יבוא דגים - כך שאינו מתייחס רק לתפיסה שטחי הטבע בישראל - ובכך העיד המחוקק על כוונתו לתת לחוק את הפירוש שבפרקטיקה המשיבה נותנת לו - וגם מחוקק המשנה הלך בדרך זו כשהתקין את הכרזת הגנים הלאומיים - בה מנה ערכי טבע שבשום פנים ואופן אינם נמצאים בטבע בישראל.

אמנם בתי משפט השלום נחלקו בנקודה זו, אך פרקטיקה רבת שנים - שלא שונתה על ידי המחוקק - יש בה כדי לשפוך אור על כוונת המחוקק במיוחד לאור סעיף 33 הנ"ל - שאין לו מקום בחוק אם הפרשנות שניתנה בע"פ (חי) 2077/02 היתה נכונה.

כאן המקום להזכיר שחוק ההגנה על חיות בר מאוחר לחוק הגנים הלאומיים - וקשה להאמין שכאשר נחקק החוק הראשון העלה המחוקק בדעתו להשאיר בו לקונה באשר להחזקת חיות מיובאות.

15. **סיכומי של דבר - שוכנעתי שהרשות פעלה כדין ושהדגים מוחזקים בצורה נאותה.**

הבקשה נדחת.

המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, כ' אייר תשפ"א, 02 מאי 2021, בהעדר הצדדים.